

[Veebide sisuhalduslahendus Drupal 8 jõudis elutsükli lõppu, rangelt soovitatav on uue põlvkonna tarkvarale üle minna](#)

3 aastat tagasi Autor: [AM](#)

Drupal core release cycle: major, minor, and patch releases

Tänasest on Drupal 8 sisuhaldus ehk 8. põlvkonna veebitarkvara jõudnud oma elutsükli lõppu ehk käes on EOL (*End of Life*). Tegemist on praegu väga populaarse Drupali versiooniga, mille tugi ametlikult lõpeb järsult ja edasilükkamatult 2. novembril 2021.

Esialgu see veel suuri muresid (ilmselt) kaasa ei too, sest väga kriitilisi turvaparandusi võib veel vabavaraaline kogukond edasi teha ka 8. põlvkonna sisuhaldustarkvarale, kuid kindel enam selle edasiarendamises ei saa olla. Ka kõigi lisamoodulite arendajad võivad tänasest keskenduda pigem juba väljas olevale 9. põlvkonna Drupalile ja vanades programmikoodides enam täiendusi ei tehta.

Mis saab Drupal 8 veebidest?

Veebid vanema põlvkonna Drupaliga veel töötavad (tegelikult leidub Internetis veel uskumatult palju ka Drupal 7 või isegi Drupal 6 koodiga kodulehti) ja esialgu nendega midagi arvatavasti ei juhtugi.

Hetkel on kõige rohkem veebilehti maailmas koguni Drupal 7 põlvkonnast, Drupal 8 lehti aga on miljoni seda platvormi kasutavast veebilehe seas ligi 27%. Hetkel igati "legitiimne" ja soovitatav 9. põlvkond on aga kasutusel kõigest 7,6 protsendil Drupaliga veebilehtedest, seega Drupal 8 kirvega lõpetamine on olnud väga järsk ja ootamatu enamuse veebisaitide omanike jaoks.

Drupali kogukond on teinud ülemineku Drupal 8 pealt Drupal 9 peale võimalikult lihtsaks - väidetavalt pidi see olema Drupali ajaloo jooksul kõige lihtsam üleminek üldse. Kuid siiski nõuab see pisut veebi telgitagustes orienteerumist ning tavakasutaja jaoks enda mõnede mõistetega kurssi viimist. Näiteks peab uuendamiseks vajaliku raportimooduli installima mitte traditsioonilisel viisil faile FTP-sse kopeerides või veebiliidesest, vaid Composeriga käsurealt, mis on pigem Linuxi entusiastidele tuttav maailm.

Uuendamise käigus võib selguda, et kodulehel kasutatavad mõned vananenud moodulid tuleb uuendada, mõnesid aga ei saagi Drupal 9-s enam kasutada, kui arendajad on need hüljanud. Enamasti siiski kõik eluliselt vajalikud moodulid on juba probleemideta Drupal 9 jaoks uuenduse saanud.

Ilmselt tuleb uuendada ka kodulehe välimust, sest disainiteemad võivad uue Drupaliga samuti mitte ühilduda. Seega ongi nüüd paras (või viimane) aeg oma kodulehe suurem värskendamine ette võtta.

Drupali kogukonnas on lubatud turvauuendusi Drupal 8 jaoks välja lasta selle aasta lõpuni. Kuna Drupal 7 pealt ümberkolimine on keerulisem ja aeganõudvam, siis selle turvauuenduste tugi kestab isegi natuke kauem - 2022. aasta lõpuni.

Jäik toe lõppemise tähtaeg 2. novembril on seotud Drupali kasutatava Symphony 3 raamistiku eluea lõppemisega. See tähendab, et niipea, kui tekivad uued turvaohud või PHP uuendused, võib koduleht lakata töötamast (Symphony on PHP raamistik). Drupal 8 edasi kasutajad on seega tänasest jäänud oma veebiga justkui viitsütikuga pommi otsa, mille plahvatamise aeg pole teada.

Kaua see uuendamine aega võtab?

Ehkki sisuhaldussüsteemi põlvkonnavahe Drupal 8 pealt Drupal 9-le on lihtsam, võtab see arendajalt siiski aega vähemalt 10 tundi või suuremate saitide puhul isegi kuni 50 tundi.

Kui mõni moodul on kirjutatud spetsiaalselt kodulehe jaoks, siis muidugi on ülemineku aeg tunduvalt pikem.

- [Uudised](#)

- [Tarkvara](#)
- [Turvalisus](#)